

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v zvezi z obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev

COM(2007) 747 konč. – 2007/0267 CNS

(2008/C 224/28)

Svet je 18. decembra 2007 sklenil, da v skladu s členom 262 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o naslednjem dokumentu:

Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v zvezi z obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev

Strokovna skupina za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 30. aprila 2008. Poročevalec je bil g. ROBYNS DE SCHNEIDAUER.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 445. plenarnem zasedanju 28. in 29. maja 2008 (seja z dne 29. maja) z 98 glasovi za, nobenim glasom proti in 3 vzdržanimi glasovi.

Sklepi in priporočila

1. EESO pozdravlja prizadevanje Evropske komisije, da bi pravila o DDV za finančne in zavarovalne storitve prilagodila zahtevam enotnega trga. EESO zlasti ceni sodelovanje z neposredno vpletenimi stranmi ⁽¹⁾ v zvezi s tem in javno posvetovanje, ki je potekalo prek spleta. Kljub temu EESO za prihodnje preglede DDV priporoča neposredno vključitev vseh zainteresiranih strani v zakonodajni proces.

2. EESO se strinja, da so predlogi pomemben korak pri doseganju sodobnega in bolj konkurenčnega okvira DDV za finančne in zavarovalne storitve. Vendar si EESO želi natančnejši zakonodajni pristop, da se odstranijo preostale težave pri razlagi in nereseni problemi. Ni mogoče dovolj poudariti, da mora biti Komisija pri pripravi zakonodaje o DDV na področju zavarovalnih in finančnih storitev zelo previdna. Interesov teh dveh sektorjev in njunih strank, zlasti zasebnih potrošnikov, se ne sme ogroziti. Poleg tega, da sta ta sektorja ključna za dobro delovanje gospodarstva in da ustvarjata delovna mesta za mnoge evropske državljane, je to tudi zelo tehnična zadeva, ki ne sme ničesar prepustiti ugibanju. Ker glavno skrb pomenita večja pravna gotovost in zmanjšanje upravnega bremena za gospodarske subjekte in nacionalne davčne organe, pomen besedila ne sme biti dvoumen.

3. V zvezi z vprašanjem nevtralnosti DDV je EESO zadovoljen z uvedbo mehanizmov za delitev stroškov in z razširitvijo izbire obdavčitve. EESO je prepričan, da bosta v primeru ustreznega besedila in izvajanja ta instrumenta zmanjšala učinek skritega DDV pri stroških ponudnikov zavarovalnih in finančnih

storitev. To ne bo le izboljšalo učinkovitosti in konkurenčnosti sektorja, ampak bo koristno tudi v smislu razpoložljivosti storitev pri specializiranih ponudnikih in ohranjanja delovnih mest v sektorju. Ker je cilj ustvariti več nevtralnosti DDV ter enake konkurenčne pogoje v zavarovalnem in finančnem sektorju, je izzivov kljub temu še vedno veliko. Potrebni so zlasti dodatna razjasnitev ter več zanesljivih opredelitev za število oprostitev in pojmov, kot sta „posebna in bistvena narava“ oproščenih storitev, ter obseg oproščenega posredovanja. Poiskati je treba sprejemljivo rešitev za razširitev področja uporabe določb o delitvi stroškov na čim več izvajalcev in za izognitev neprijemnim razlikam v uveljavljanju izbire obdavčitve med državami članicami. Končno, treba je preučiti načine, da bi se izognili zaračunavanju DDV poleg drugih podobnih davkov za tiste storitve, ki so predmet posebnih domačih davkov, kot so zlasti davki na zavarovalne premije, in ki bi postale predmet DDV, ko bi ponudnik teh storitev uporabil izbiro obdavčitve. V nasprotnem primeru bodo interesi potrošnikov ogroženi.

Razlogi

1. Na poti k bolj konkurenčnemu enotnemu trgu zavarovalnih in finančnih storitev ⁽²⁾

1.1 V skladu z veljavno zakonodajo o DDV strankam večine finančnih in zavarovalnih storitev DDV ni zaračunan. Kljub temu to ustvarja nepotrebne ovire pri doseganju integriranega, odprtega, učinkovitega in konkurenčnega enotnega trga za družbe na področju zavarovalnih in finančnih storitev. V okviru tega sta pomembni dve težavi ⁽³⁾.

⁽²⁾ MEMO/07/519 *Modernising VAT rules applied on financial and insurance services – Frequently Asked Questions* (Posodobitev pravil o DDV, ki se uporabljajo za finančne in zavarovalne storitve – pogosta vprašanja), Bruselj, 28. november 2007, str. 1–4.

⁽³⁾ COM(2007) 747 konč., Predlog direktive Sveta, obrazložiteni memorandum, Bruselj, 28. november 2007, str. 2–4.

⁽¹⁾ Te vpletene strani so izvajalci finančnih storitev, izvajalci zavarovalnih storitev in nacionalni davčni organi.

1.2 Prva težava je, da so opredelitve oproščenih zavarovalnih in finančnih storitev za namene DDV zastarele. Poleg tega ni jasne razmejitve med oproščenimi in obdavčljivimi dobavami ter metode, sprejete v vsej Skupnosti, za določitev povratnega vstopnega DDV. Države članice torej oprostitve ne uporabljajo enotno. Posledično se je število sodnih zadev, predloženih Sodišču Evropskih skupnosti, v zadnjih letih znatno povečalo. Zato je treba zapolniti zakonodajno vrzel in razjasniti pravila, ki urejajo oprostitve plačila DDV za zavarovalne in finančne storitve. Pametno je tudi upoštevati možnost nadaljnega razvoja industrije finančnih storitev, kar Komisija namerava storiti.

1.3 Druga težava je pomanjkanje nevtralnosti DDV. Ponudniki finančnih in zavarovalnih storitev na splošno ne morejo dobiti povrnjenega DDV, ki ga plačajo za blago in storitve, pridobljene za svoje posle („vstopni DDV“). To je drugače kot pri nefinančnih podjetjih, za katera vstopni DDV ni strošek: to je davek, ki ga poberejo od potrošnikov (torej „davek na potrošnjo“), da ga pozneje posredujejo državi, ne da bi to vplivalo na njihov dohodek. Medtem ko DDV za davčne organe držav članic predstavlja pomemben vir prihodkov, podjetjem povzroča kaskadni učinek. „Skriti“ nepovratni DDV postane sestavina stroškov dobave finančnih in zavarovalnih storitev. To na koncu poveča stroške blaga in storitev za potrošnike na splošno ⁽⁴⁾.

1.4 Finančna podjetja in zavarovalnice kot del splošnega trenda povezovanja finančnih trgov ter svetovnega prizadevanja za povečanje učinkovitosti in konkurenčnosti sprejemajo nove poslovne modele. To jim omogoča centralizacijo ali oddajo ključnih podpornih funkcij in funkcij zaledne službe v zunanje izvajanje tako imenovanim „centrom odličnosti“, ki te funkcije izvajajo vodoravno za skupine izvajalcev. Taki poslovni modeli omogočajo predvsem učinkovitejšo uporabo znanja in izkušenj ter naložb, kar se kaže v visokokakovostnih proizvodih z manjšimi stroški. Pri tem se pojavi težava, da se ustvarijo dodatni stroški, ko se za take storitve izvajalcem finančnih in zavarovalnih storitev zaračuna DDV. To je torej navedeni kaskadni učinek.

1.5 Cilj pregleda zakonodaje o DDV je zagotoviti posodobljeno in enotnejšo uporabo pravil o DDV, ustvarjanje večje pravne gotovosti ter zmanjšanje upravnega bremena gospodarskih subjektov in uprav. Predlog (direktiva o DDV) po drugi strani poziva finančne in zavarovalne institucije, naj zmanjšajo stroške neodbitnega DDV, tako da jim omogoča, da izberejo zagotavljanje storitev pod DDV in da se izognejo nastanku DDV, ki ga ne morejo dobiti povrnjenega, z razjasnitvijo in razširitvijo davčne oprostitve za mehanizme za delitev stroškov, vključno s čezmejnimi.

⁽⁴⁾ Battiau P., (2005), *Letter from Brussels. VAT in the Finance Sector* (Pismo iz Bruslja. DDV v finančnem sektorju), *The Tax Journal*, 28. november 2005, str. 11–14.

2. Skupni sistem davka na dodano vrednost: zakonodajni pristop ⁽⁵⁾

2.1 Šesta direktiva o DDV (77/388/ES) je bila več kot 30 let temelj skupnega evropskega okvira za DDV. Vendar je zaradi številnih sprememb postala težko berljiva in težko dostopna za izvajalce. Od 1. januarja 2007 velja nova direktiva Evropske skupnosti o DDV (2006/112/ES), ki je jasnejša, racionalnejša in poenostavljena, ne da bi se pri tem vsebinsko spremenila.

2.2 Kot del prizadevanja za posodobitev in poenostavitev pravil za obdavčevanje finančnih in zavarovalnih storitev je Evropska komisija novembra 2007 predlagala dodatno spremembo zakonodaje EU o DDV ⁽⁶⁾. Predlogi so del strategije Komisije za poenostavitev zakonodajnega okolja (točka 66, COM(2006) 690). Namen novih opredelitev je tudi ustvariti večjo skladnost s pravili notranjega trga (npr. investicijski skladi, bonitetna ocena, izvedeni finančni instrumenti).

2.3 Predlog direktive Sveta o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v zvezi z obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev vnaša spremembe v člene 135(1)(a) do (g) in 137(1)(a) in (2) direktive o DDV (2006/112/ES). Ta predlog spremlja predlog uredbe ⁽⁷⁾ (uredba o DDV), ki vsebuje določbe za izvajanje ustreznih členov Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost za zavarovalne in finančne storitve. Našteva finančne in zavarovalne storitve ter storitve upravljanja in posredovanja, ki so ali niso upravičene do oprostitve plačila DDV, ter storitve, ki imajo posebno in pomembno naravo oproščenih storitev ter so torej same po sebi upravičene do oprostitve. Glede na zapletenost finančnih storitev in zavarovalnih trgov ter stalen razvoj novih proizvodov ti seznami niso izčrpani.

3. Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi in ocena učinka ⁽⁸⁾

3.1 Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi so potekala v obdobju od leta 2004 do 2007 in Evropska komisija je naročila

⁽⁵⁾ COM(2007) 747, Predlog direktive Sveta, obrazložiteni memorandum, Bruselj, 28. november 2007, str. 2–4.

⁽⁶⁾ COM(2007) 747, Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v zvezi z obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev.

⁽⁷⁾ COM(2007) 746, Predlog uredbe Sveta o izvedbenih ukrepih za Direktivo 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost, kar zadeva obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev.

⁽⁸⁾ COM(2007) 747 konč., Predlog direktive Sveta, obrazložiteni memorandum, Bruselj, 28. november 2007, str. 2–6.

neodvisno študijo; oboje je potrdilo potrebo po pregledu zakonodaje o DDV za zavarovalni in finančni sektor. Obravnavane možnosti so obširno opisane v oceni učinka ⁽⁹⁾ GD TAXUD.

3.2 Leta 2004 je v Dublinu potekal seminar Fiscalis za nacionalne davčne uprave držav članic. Na seminarju so obravnavali različna težavna področja za gospodarske subjekte, zlasti razvoj svetovnega in notranjega trga, ki pojasnjuje predvsem oddajanje del zunanjim izvajalcem. Leta 2005 se je okrepil dialog z glavnimi zainteresiranimi stranmi. Vzpostavljeni so bili redni stiki z reprezentativnimi skupinami, kot so Zveza bank Evropske unije (FBE), Evropski zavarovalni odbor (CEA), Evropska zveza zavarovalniških posrednikov (BIPAR) in Evropska stanovska organizacija nacionalnih združenj podjetij, ki se ukvarjajo z upravljanjem premoženja (EFAMA), ter strokovnimi svetovalci in drugimi zainteresiranimi stranmi.

3.3 Kot odziv na prvi seminar Fiscalis je GD TAXUD naročil študijo pri neodvisnem strokovnjaku za izboljšanje razumevanja ekonomskih učinkov oprostitve plačila DDV za finančne in zavarovalne storitve ⁽¹⁰⁾. Končno poročilo je bilo Komisiji predstavljenemu novembra 2006; med drugim ugotavlja naslednje ⁽¹¹⁾:

- a) Finančne institucije EU so manj donosne kot ustrezne institucije v drugih visoko razvitih gospodarskih regijah, kot so ZDA. Finančne institucije EU morajo plačevati trdneje določen – nepovratni in kaskadni – DDV. To povečuje njihove stroške.
- b) Izkazalo se je, da so gospodarski subjekti izpostavljeni veliki pravni negotovosti pri sprejemanju poslovnih odločitev zaradi razlik med državami članicami pri razlagi direktive o DDV glede tega, katere finančne storitve so ali niso oproščene plačila DDV. Zdi se, da je to ključno vprašanje pri odločanju, katere dejavnosti oddati zunanjim izvajalcem in katere ne.
- c) Ugotovljeno je bilo, da razlike v razlagi sklepov Sodišča Evropskih skupnosti in izračunu vračilnih stopenj prispevajo k pomanjkanju nevtralnosti DDV. V študiji so ugotovili, da bo sedanja obravnava DDV za finančne storitve srednjeročno postala „vir nepoštenih konkurenčnih prednosti“ in „onemogočanja uresničitve enotnega trga za finančne storitve“.

⁽⁹⁾ SEC(2007)1554, Delovni dokument služb Komisije, Spremní dokument predloga Direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v zvezi z obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev: ocena učinka, Bruselj, 28. november 2007, str. 1–61.

⁽¹⁰⁾ Price Waterhouse Coopers, razpis št. Taxud/2005/AO-006, Študija za izboljšanje razumevanja ekonomskih učinkov oprostitve plačila DDV za finančne in zavarovalne storitve, Bruselj, 2006, str. 1–369.

⁽¹¹⁾ SEC(2007)1554, Delovni dokument služb Komisije, Spremní dokument predloga Direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v zvezi z obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev: ocena učinka, Bruselj, 28. november 2007, str. 12–13.

3.4 Na podlagi več poznejših posvetovanj z državami članicami in GD MARKT je nastal osnovni dokument, delovni dokument Taxud 1802/06, o katerem so razpravljale zainteresirane strani in države članice na davčni konferenci maja 2006 v Bruslju. Delovni dokument opisuje osnovne težave in mogoče tehnične ukrepe za njihovo odpravo.

3.5 Od 9. maja do 9. junija 2006 je prek spleta potekalo odprto posvetovanje. Evropska komisija je prejela 82 odgovorov ⁽¹²⁾. Na podlagi prispevkov zainteresiranih strani z javnih posvetovanj o finančnih in zavarovalnih storitvah so se oblikovale tri glavne ugotovitve. Prvič, ne glede na to, katere možnosti so izbrane za posodabljanje obravnave DDV za finančne in zavarovalne storitve, morajo te voditi k večji pravni gotovosti in jasnosti ter zmanjšati upravne stroške za izvajalce, podizvajalce, posrednike in stranke. Drugič, gospodarski subjekti iz zavarovalniškega sektorja in sektorja finančnih storitev imajo dejansko enake skrbí, vendar lahko dajo prednost različnim ukrepom za reševanje teh vprašanj. Tretjič, interesi gospodarskih subjektov glede zagotavljanja storitev med podjetji (B2B) se precej razlikujejo od njihovih interesov glede zagotavljanja storitev potrošnikom (B2C).

3.6 Junija 2007 so bili na spletni strani generalnega direktorata objavljeni delovni dokumenti, ki vsebujejo prve pravne osnutke. Osnutek zakonodaje je bil na več sejah predmet obširnih razprav z vsemi vključenimi zainteresiranimi stranmi. Okrogla miza o DDV z zainteresiranimi stranmi je potekala 31. julija 2007. Evropska komisija je 28. novembra 2007 sprejela ter sporočila omenjene predloge in oceno učinka.

3.7 GD TAXUD v oceni učinka navaja pričakovani učinek predloga za zasebne in poslovne potrošnike, evropske finančne družbe in zavarovalnice ter nacionalne davčne uprave. Ta ocena ⁽¹³⁾ je temeljila zlasti na rezultatih študije o razumevanju ekonomskih učinkov oprostitve plačila DDV za finančne in zavarovalne storitve. Glede na različne dejavnike – kot so standardna stopnja DDV, obstoječe obravnavanje finančnih in zavarovalnih storitev, soodvisnost z drugimi davki, na primer davki na izplačane plače, vpliv na stroške za socialno varnost in brezposelnost itd. – se pričakuje, da se bo proračunski vpliv med državami razlikoval. Kljub temu je na podlagi študije PwC ⁽¹⁴⁾ mogoče pričakovati ⁽¹⁵⁾:

⁽¹²⁾ Dokument o javnem posvetovanju (Dokument o posvetovanju o posodobitvi obveznosti glede davka na dodano vrednost za finančne storitve in zavarovanja) in podroben povzetek mnenj vprašanih sta na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/consultations/tax/article_2447_en.htm.

⁽¹³⁾ Price Waterhouse Coopers, razpis št. Taxud/2005/AO-006, Študija za izboljšanje razumevanja ekonomskih učinkov oprostitve plačila DDV za finančne in zavarovalne storitve, Bruselj, 2006, str. 162–174.

⁽¹⁴⁾ Glej opombo 10.

⁽¹⁵⁾ MEMO/07/519, Posodobitev pravil o DDV, ki se uporabljajo za finančne in zavarovalne storitve – pogosta vprašanja, Bruselj, 28. november 2007, str. 2–4.

3.7.1 Proračunski vpliv na zasebne in poslovne potrošnike: zdaj so zavarovalne in finančne storitve na splošno oproščene plačila DDV. Širši dostop do izbire obdavčitve nikakor ne sme povečati končnih stroškov za potrošnike. Pri transakcijah finančnih storitev je nepovratni DDV, ki je del cene proizvodov, tako imenovani „skriti davek“. Izbira obdavčitve bi odstranila ta skriti davek in bi morala omogočiti podjetjem, da postanejo učinkovitejša in da se torej proizvodi ponudijo po nižji ceni. Enak način razmišljanja velja za ureditve za delitev stroškov. Vendar je to le domneva, ki temelji na izkušnjah z izbiro obdavčitve v državah, kot je Belgija. Opravljeno bo dodatno delo, da se nadalje oceni, kakšen bo dejanski vpliv izbire obdavčitve na poslovne modele in stroške finančnih produktov v različnih tržnih segmentih. Zasebnim potrošnikom na maloprodajnem trgu bi morala najugodnejša možnost koristiti, uporaba DDV v drugih tržnih segmentih pa jim ne bi smela škodovati.

3.7.1.1 Malo verjetno bi bilo, da bi imela izbira obdavčitve negativne posledice za podjetja, ker lahko načeloma dobijo povrnen vstopni DDV. Mogoče proračunske posledice za zasebne potrošnike so v primeru, da bi se izbira obdavčitve uporabila za dejavnosti B2C, ki je manj verjeten, manj jasne. Ker zasebni potrošniki ne morejo odbiti DDV, se lahko zlasti v zvezi s plačilom zavarovalnih premij pojavi problem zaračunavanja DDV poleg drugih podobnih davkov. Danes se te premije zaračunajo z nacionalnimi davki in davkom podobnimi dajatvami zaradi tega, ker nacionalni davčni organi ne morejo odmeriti DDV za zavarovalne storitve. Kljub temu je končni rezultat odvisen od tega, koliko bodo finančne družbe in zavarovalnice učinkovito uporabljale izbiro obdavčitve pri dejavnosti B2C.

3.7.2 Vpliv na zaposlovanje: treba je omeniti, da se proračunski vpliv ne nanaša le na znesek prihodka od zbranega DDV. EESO si prizadeva zagotoviti, da bodo rešitve glede DDV, kot sta izbira obdavčitve in ureditve za delitev stroškov, prispevale k privabljanju in zadrževanju ključnih industrijskih sektorjev v državah članicah. Po eni strani to zagotavlja neposredna delovna mesta v sektorju finančnih storitev in zavarovalništva. Po drugi strani pa v državah članicah ustvarja posredna delovna mesta. Posredna delovna mesta se lahko ustvarijo v drugih sektorjih, kot so informacijska in komunikacijska tehnologija ter drugi ponudniki storitev zunanjega izvajanja. To vključuje tudi dobavitelje blaga in storitev finančnim in zavarovalnim institucijam (npr. ponudnike strojne opreme, storitev varovanja, priprave in dostave hrane, dobavitelje gradbenih storitev in nepremičninskih storitev ...). Predlogi morajo evropskim izvajalcem preprečiti selitev njihovih dejavnosti (npr. selitev funkcij v države zunaj Evrope), saj bi nova pravila, če bodo učinkovito oblikovana in izvajana, ustvarila privlačno ponudbo za podjetja, da svoje dejavnosti centralizirajo ali oddajo v zunanje izvajanje v EU. To temelji na analizi običajne dobre prakse ob upoštevanju

pomembnosti lokalnega znanja in kontrolne verige. A vseeno ne zagotavlja, da se evropski izvajalci v prihodnosti ne bodo odločili preseliti svojih dejavnosti iz Evrope. Zato EESO zlasti skrbi ustrezno ravnanje med konkurenčnostjo in kakovostjo dela.

3.7.3 Pričakovani vpliv na evropske finančne družbe in zavarovalnice: Evropska komisija pričakuje, da bo razjasnitev opredelitev oproščenih finančnih in zavarovalnih storitev zmanjšala stroške usklajevanja. Danes morajo podjetja preveriti razlago oprostitve pri vsaki posamezni državi članici in so se pogosto prisiljena obrniti na Sodišče Evropskih skupnosti. To ni le velik strošek; je tudi ovira za evropsko povezovanje in mednarodno konkurenčnost. Enotna razlaga bo pomenila, da bo razlaga, ki se bo uporabljala v eni državi članici, veljavna tudi drugje. Poleg tega bosta širši dostop do mehanizmov za delitev stroškov in izbira obdavčitve pomagala finančnim družbam in zavarovalnicam pri zmanjševanju vpliva nepovratnega DDV na njihove notranje stroškovne strukture. To bo povečalo donosnost izvajalcev finančnih in zavarovalnih storitev, tako da jim bo omogočalo večjo konkurenčnost na svetovnem trgu ter zmanjšanje stroškov kapitala in zavarovanja za evropsko gospodarstvo in potrošnike na splošno.

3.7.4 Proračunski vpliv na nacionalne davčne uprave: Komisija je prepričana, da bo večja pravna gotovost zaščitila pravice držav članic do obdavčenja in zmanjšala možnosti za agresivno davčno načrtovanje. Poleg tega se mora upravno breme nacionalnih davčnih uprav zaradi jasnejših pravil o oprostitvi zmanjšati. Kljub temu skladnejša uporaba oprostitve ne more izključiti tega, da bodo morale nekatere države članice nekatere storitve, ki jih zdaj štejejo za obdavčljive, oprostiti davka in obratno. Komisija na podlagi ocene na visoki ravni vseeno predvideva, da bodo splošne posledice za prihodek majhne ali jih sploh ne bo. Donosnejše finančne družbe in zavarovalnice bodo morale plačati več neposrednih davkov in bodo tako tudi prispevale k nacionalnim proračunom. Poleg tega se velik del DDV, ki bi se teoretično v takih primerih izvajanja mehanizmov za delitev stroškov izgubil, danes dejansko ne odmerja, ker izvajalci zmanjšujejo te stroške centraliziranja funkcij z izveznimi, vendar zapletenimi in upravno obremenjujočimi ukrepi.

3.7.4.1 Evropska komisija kljub temu ugotavlja, da je težko oceniti učinek teh rešitev glede DDV. Veliko bo odvisno od tega, kako se bodo finančne in zavarovalne institucije odzvale na te spremembe. Glede delitve stroškov je zmanjšanje pri pobiranju davkov odvisno od tega, ali so ureditve že vzpostavljene in ali so predmet DDV ali ne. Če nova pravila spodbudijo finančne družbe in zavarovalnice, da sprejmejo ureditve, katerih namen je učinkovitost in na katere drugače ne bi niti pomislile, ne bo izgube DDV. Če so ureditve že vzpostavljene in so predmet

DDV, kar je malo verjetno, lahko zaradi večje olajšave nastane izguba prihodka. Glede sprememb pravil o izbiri obdavčitve se lahko pričakuje odliv neto davkov v dejavnosti med podjetji (B2B), ker lahko podjetja na splošno dobijo povrnjen DDV, ki ga plačajo. Po drugi strani bi obdavčevanje dejavnosti med podjetji in potrošniki (B2C) teoretično ustvarilo davčne prihodke. Vendar je na tej stopnji negotovo, v kakšnem obsegu bi izvajalci pri dejavnostih B2C izbrali obdavčitev finančnih in zavarovalnih produktov. Finančne institucije in zavarovalnice bi se morale najprej prepričati, da bodo lahko svojo učinkovitost povečale do stopnje, ki omogoča zaračunavanje DDV zasebnim potrošnikom, ne da bi za te stranke povečale stroške.

4. Ugotovitve glede zavarovalnih in finančnih storitev

4.1 EESO v celoti podpira Evropsko komisijo pri njenem ambicioznem projektu, da prilagodi pravila o DDV za finančne in zavarovalne storitve zahtevam sodobnega trga. Predlogi so jasno namenjeni obravnavanju glavnih področij, ki so za panogi finančnih in zavarovalnih storitev ter njune potrošnike skrb vzbujajoči, medtem ko se zdi izbrani pristop, tj. osnutek direktive z izvedbenimi ukrepi v osnutku uredbe, razumen in logičen.

4.2 EESO kljub temu Evropsko komisijo in države članice spodbuja, naj nadaljujejo delo v zvezi z dodatno razjasnitvijo številnih opredelitev, s čimer bi se v celoti rešila bistvena skrb glede večje pravne gotovosti. Glede opredelitev finančnih storitev EESO izraža zaskrbljenost zaradi nekaterih izrazov v predlogu, na primer „odobritev kredita“, kot je določena v členu 135(2) direktive o DDV in členu 15 uredbe o DDV. Te opredelitve niso popolnoma jasne in se zdijo preveč omejevalne. Tako na primer vključujejo le splošno „posojilo denarja“, na videz ne da bi konkretno obdelali tudi različne oblike sedanjih ali nastajajočih rešitev za financiranje, kot so transakcije z vrednostnimi papirji. Zato EESO priporoča, da se razmisli o dodatni razjasnitvi, obenem pa je treba upoštevati možnosti nadaljnjega razvoja industrije finančnih storitev, kar je Komisija pripravljena storiti.

4.3 Enako priporočilo velja za predlog uredbe. EESO priporoča nadaljnje delo, da se zagotovi, da je seznam primerov, uporabljenih v uredbi, popolnoma jasn in skladen. EESO razume, da uredba v teoriji ne vključuje izčrpnih seznamov opredelitev, vendar je zaskrbljen zaradi nevarnosti nastanka zmede ter neznanih posledic finančnih in zavarovalnih storitev, ki na seznamu niso posebej omenjene.

4.4 Razmisliti je treba o zagotovitvi večje gotovosti v zvezi s kategorijami plačilnih storitev, izvedenih finančnih instrumentov, vrednostnih papirjev in skrbniških storitev ter v zvezi z obsegom oprostitve posameznih storitev glede upravljanja investicijskih skladov. Glede storitev, za katere se šteje, da imajo posebno in bistveno naravo oproščene storitve, EESO meni, da bo morda potrebna dodatna razjasnitev pojmov „posebno“ in „bistveno“⁽¹⁶⁾. Predlogi ne dajejo vedno dovolj jasnega pregleda, kateri upravni ukrepi se dejansko štejejo za posebne in bistvene, medtem ko sezname niso vedno popolnoma skladni, saj so storitve iste vrednostne verige včasih obravnavane drugače.

4.5 V zvezi s posredovanjem je potrebna jasnost glede „pogodbene stranke“ in „standardizirane storitve“⁽¹⁷⁾. V opredelitvi storitev, ki so „posebne“ in „bistvene“ za oproščene storitve, mora biti vključeno tudi posredovanje⁽¹⁸⁾. V nasprotnem primeru posredniki ne bi več delovali v enakih konkurenčnih pogojih. To bi bilo tudi v nasprotju z načrtovano novo filozofijo predlaganih oprostitvev, ki se nanašajo na opravljeno storitev in ne na osebo, ki jo opravlja, ali na sredstva, s katerimi se jo opravlja.

4.6 Posebno pozornost je treba nameniti storitvam, kot so pokojnine in rente, ki bodo do oprostitve upravičene pod različnimi kategorijami oprostitve. Glede na prisotnost ali odsotnost tveganja bo to zavarovanje⁽¹⁹⁾ ali finančni depozit⁽²⁰⁾. Težava je v tem, da se bo pojem povezanih storitev (zaledna služba) razvil ločeno in drugače⁽²¹⁾. Posledično bo treba za enotne proizvode uporabiti dve različni kategoriji DDV za posebne in bistvene storitve glede na njihovo kvalifikacijo pod glavno oproščeno dobavo.

4.7 EESO pozdravlja razširitev pravice izvajalcev, da izberejo obdavčitev bančnih in zavarovalnih storitev, in uvedbo mehanizmov za delitev stroškov kot sredstva za zmanjšanje učinka skritega DDV. Kljub temu je EESO zaskrbljen, da bodo strogi pogoji za upravičenost do delitve stroškov in ozek obseg storitev, ki se lahko ponudijo znotraj DDV nevtralnih mehanizmov za delitev stroškov, v praksi zmanjšali možne koristi določb o delitvi stroškov na zelo malo primerov.

⁽¹⁶⁾ Glej člen 135(1)(a) predlagane direktive o DDV in člen 14(1) predlagane uredbe o DDV.

⁽¹⁷⁾ Glej člen 135a(9) predlagane direktive o DDV in člen 10(1) in (2) predlagane uredbe o DDV.

⁽¹⁸⁾ Glej člen 135(1)(a) predlagane direktive o DDV.

⁽¹⁹⁾ Glej člen 2(1) predlagane uredbe o DDV.

⁽²⁰⁾ Glej člen 5(1)(h) predlagane uredbe o DDV.

⁽²¹⁾ Glej člena 14 in 17 predlagane uredbe o DDV.

4.8. Splošna uvedba združenj za namene DDV (ko se skupino družb za namene DDV obravnava kot enega samega zavezanca, kar sedanja direktiva o DDV predvideva, a zgolj kot neobvezno možnost) z ustreznimi določbami proti zlorabi bi se lahko izkazala za primernejšo in prožnejšo rešitev, ki bi izvajalcem omogočala, da povežejo svoje glavne naloge brez dodatnega DDV. Vendar EESO priznava, da v tem trenutku v državah članicah ni soglasne podpore za izvajanje določb glede združenja za namene DDV in da ima pomisleke tudi Komisija. Zato se zdi, da to ni kratkoročna rešitev.

4.9 EESO pozdravlja uvedbo splošne izbire obdavčitve, ki za zavarovalne storitve zdaj ni na voljo. Prednosti te možnosti so očitne v transakcijah B2B, kjer stranka lahko dobi DDV povrnjen. EESO je kljub temu zaskrbljen, da bo po novi zakonodaji prisotno dodatno obdavčevanje, ki bo imelo proračunske posledice za zasebne potrošnike, ki ne morejo dobiti povrnjenega DDV. Ne glede na zakon, ki se uporablja za pogodbe, za zavarovalne pogodbe veljajo posredni davki in davkom podobne dajatve na zavarovalne premije v državi članici, v kateri se nahaja tveganje. Stopnja teh davkov se med državami članicami in zavarovalnimi vrstami (na primer življenjsko zavarovanje, zavarovanje avtomobilske odgovornosti itd.) zelo razlikuje. To

sproža vprašanja o potrebi po usklajevanju po vsej EU. EESO dvomi, da bodo zavarovalnice uporabljale izbiro obdavčitve zlasti na trgih B2C, dokler nacionalni davčni organi obračunavajo druge davke na zavarovalne premije. Po drugi strani EESO meni, da je malo verjetno, da bodo nacionalni davčni organi odpravili ali vsaj ustrezno zmanjšali davke na zavarovalne premije, ker bo to ustvarilo izgube prihodkov za države članice. To je zadeva, ki jo je zagotovo treba obravnavati.

4.10 Glede izbire obdavčitve za zavarovalne in finančne storitve EESO pozdravlja tudi sistem, ki izvajalcem omogoča, da izbiro obdavčitve uporabljajo na podlagi vsake posamezne transakcije ali stranke ali na podlagi vnaprej določenih kategorij transakcij ali strank. V enakem obsegu bi bilo dobrodošlo, da bi se izvajalcem omogočilo, da dobijo ustrezno povrnjen vstopni DDV, ki je povezan z obdavčljivim prometom. To bi ustvarilo največjo mogočo nevtralnost DDV v okolju B2B. Vendar je bistveno, da se od leta 2012 zagotovi enotno izvajanje izbire in da države članice tako ne bodo imele možnosti, da določijo različne pogoje za uporabo izbire obdavčitve DDV. Če se izbira obdavčitve ne izvaja na podoben način, bo med državami članicami in gospodarskimi subjekti verjetno nastalo izkrivljanje konkurence.

V Bruslju, 29. maja 2008

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS
